

Europas ökande behov av Latinamerika

Europas energibehov och konkurrensen med Kina gör att EU behöver närmare förbindelser med Latinamerika. Vi har tidigare kommenterat det nyligen hållna toppmötet mellan Latinamerika, via Celac, och Europa, via EU. Men då ämnet är viktigt publicerar vi ytterligare ett inlägg i ämnet om Latinamerikas ökande betydelse för EU.

Latinamerikas växande roll globalt visades i Bryssel förra veckan

Gemenskapen för Latinamerikanska och Karibiska stater (CELAC) och Europeiska unionen (EU) möttes för första gången på åtta år vid ett toppmöte som präglades av oenighet om Rysslands invasion av Ukraina.

Europeiska företrädare, som agerade som en enhet, föreslog att den slutliga förklaringen skulle innehålla ett formellt förkastande av Rysslands aggression. Men de ställdes inför 33 länder från en mycket heterogen region som upprätthåller olika allianser med de makter som är inblandade i kriget. Och den överenskommelse som slutligen nåddes är ett bevis på blockets önskan att knyta närmare band med Latinamerika. Den slutliga texten fördömer inte uttryckligen Ryssland och nämner kriget endast i punkt 15 - utan att nämna Ryssland.

Det faktum att kriget i Ukraina dominerade dagordningen föll inte i god jord hos CELAC-företrädarna, inte minst eftersom det överskuggade en debatt som förts av de karibiska länderna om skadestånd för århundraden av kolonialism och slaveri, och tillkännagivandet av stora EU-investeringar i regionen.

I Europa skapar inställningen hos vissa latinamerikanska länder - som ser konflikten som en möjlighet att hävda sin självständighet när de förhandlar om sina intressen med Ryssland, Kina eller andra länder - oro. I Latinamerika och Karibien har Europas ståndpunkt inte fallit i god jord på grund av den dubbelmoral, arrogans och det hyckleri som de tidigare kolonialmakterna historiskt sett har utövat över regionen.

"Vi kan inte göra detta toppmöte mellan Europeiska unionen och CELAC till ett toppmöte om Ukraina", hävdade CELAC:s ordförande Ralph Gonsalves, premiärminister i St Vincent och Grenadinerna, vid den avslutande presskonferensen.

Europas mest brådskande anledning att nå ut till Latinamerika och Karibien härrör från den nuvarande sprickan med Ryssland. Regionen erbjuder nya energimöjligheter som inte är import av fossila bränslen från Ryssland, vilket sätter Latinamerika i en sällsynt position att förhandla på tu man hand med EU, en ambition som länge funnits i regionen.

Regionen är ett potentiellt kraftcentrum för produktion av förnybar energi och producerar redan dubbelt så mycket som det globala genomsnittet från förnybara energikällor. EU betonade sitt intresse för grön vätgas genom att tillkänna investeringsprojekt i Latinamerika och Karibien på totalt 45 miljarder euro fram till 2027 genom sitt Global Gateway-initiativ. Bland annat investeras två miljarder euro i Brasilien - som har en av de minst koldioxidintensiva energisektorerna i världen - och 225 miljoner euro i Chile för

att utveckla en fond för förnybar vätgas.

Brasilien, som är regionens största ekonomi, leder också arbetet med ren energi på andra områden: landet är en av de största skaparna av arbetstillfällen inom sektorn för förnybar energi och ett av de ledande länderna när det gäller att installera vindkraft. På så sätt gav toppmötet också Brasiliens president Luiz Inácio Lula da Silva en möjlighet att främja sina ambitiösa diplomatiska mål.

I Bryssel undvek Lula, till skillnad från tidigare, att försvara Ryssland för dess invasion av Ukraina, och valde denna gång att ifrågasätta Europas prioritering att investera i krig på bekostnad av andra mer globala nödsituationer, såsom klimathotet.

Den brasilianske ledarens attitydförändring visar att intresset för förhandlingar med EU är en prioritet. Intresset är ömsesidigt, vilket EU-kommissionens ordförande Ursula von der Leyen har betonat under de senaste dagarna.

Närmare band med Latinamerika är också nödvändiga för EU av andra skäl.

Medan Europa och USA har fokuserat på konflikterna i Mellanöstern och Afghanistan under de senaste 20 åren, har Kina ägnat sig åt att öka sitt inflytande i Latinamerika, världens ledande råvaruexporterande region. Handeln mellan Kina och de latinamerikanska länderna ökade 26 gånger mellan 2000 och 2020, från 12 miljarder dollar till 315 miljarder dollar.

Även om USA fortfarande är CELAC:s främsta ekonomiska partner har landet redan ersatts av Kina i flera viktiga länder - till exempel är Kina nu Brasiliens främsta handelspartner. Toppmötets tillkännagivande av miljardprojekt för Latinamerika är ingen slump: Global Gateway tolkas allmänt som ett alternativ till Kinas initiativ för infrastrukturinvesteringar "Belt and Road", ["Nya Sidenvägen"].

Även om båda initiativen fortfarande har större tyngd i teorin än i praktiken, kan Latinamerika dra nytta av det förnyade intresset för regionen för att främja framåtblickande projekt, genom att kunna förhandla på flera fronter med de olika världsmakterna.

Den kanske viktigaste möjligheten som toppmötet öppnade låg utanför den officiella dagordningen och förhandlades fram vid parallella möten. Det är den nya drivkraften för samtalen om undertecknandet av frihandelsavtalet mellan Mercosur (Argentina, Brasilien, Paraguay och Uruguay) och EU, som trots att det slutfördes 2019 ännu inte har ratificerats.

Förhandlingarna, som inleddes redan 2000, gick i stå på grund av Jair Bolsonaro, den brasilianske presidenten som förespråkade den mest skadliga miljöpolitiken under landets demokratiska era, och motviljan hos vissa länder i det europeiska blocket (med Frankrike i spetsen) som fruktar för sina inhemska jordbruksindustrier.

Förhandlingarna stötte på ett nytt hinder i mars, när EU föreslog ett tillägg som skärper miljöåtagandena om avskogning och klimatavtalet från Paris. Sydamerikanerna kritiserade förslaget; vissa i Brasilia kallade det till och med kolonialistiskt.

Lula använde toppmötet för att informellt förhandla om hindren och övertyga sina europeiska kollegor om vikten av att godkänna Mercosur-avtalet före årets slut, före valet till Europaparlamentet 2024. EU har visat förnyat intresse för att underteckna avtalet efter Lulas ankomst och hans löften om miljöskydd.

"Brasiliens återkomst på världsscenen kommer lägligt. Låt oss samarbeta för att bekämpa klimatförändringarna och bygga grönare och rättvisare samhällen med #GlobalGateway. Och framför allt, låt oss avsluta avtalet mellan EU och Mercosur", twitterade von der Leyen.

Men tillfället är kort. Geografiska avstånd och en lång rad andra prioriteringar innebar att diskussionerna dragit ut på tiden i två decennier. Samma sak kan hända igen om intressenterna inte agerar snart.

Vid första anblicken kan resultaten av toppmötet mellan CELAC och EU verka blygsamma. Men det har belyst Latinamerikas växande självständighet och visat att regionens möjligheter under de kommande decennierna i allt mindre utsträckning kommer att

vara beroende av dess historiska arv.

Latinamerika är långt ifrån att kunna agera som ett block, men det har allt fler kort på hand för att självständigt försvara sina intressen.

Open Democracy 230725 (ZT)

CELAC-EU summit: Latin America's influence is growing

[EU talks show Latin America's growing influence in global politics](#)

HÄV BLOCKADEN MOT KUBA!

Bli en del av solidaritetsrörelsen!

Bli medlem i Svensk-Kubanska!

Eller skicka ett bidrag till Stödfonden

Ange namn, e-post, adress och skicka 300 kr för ett års medlemskap (150 för pensionärer, arbetslösa och studerande)

Swish 123 589 0975 eller Pg 40 54 11 ? 0

Bidrag till insamlingen ?Mediciner till Kuba?

PG 23 57 15 ? 0 ELLER Swish 123 182 37 72